

Pracovní postup č. 2 - Reminiscence individuální a skupinová

Místo realizace: PDSS

Závaznost: určeno pro sociální terapeuty

Cíl metodiky:

- sociálně terapeutická činnost, jejíž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností, podporujících sociální začleňování osob
- dále je podporováno udržení kognitivních schopností a dle možností i jejich rozvíjení

Strukturální kritéria:

- Personál má odborné znalosti, dlouholetou praxi a různá odborná školení, týkající se této aktivity.

Pomůcky:

- Staré pohlednice, fotografie, fotografie klientů, jejich rodin, přátel, popřípadě míst, která jsou klientům blízká.
- Staré obrázky noviny, časopisy.
- Staré předměty dříve běžně používané (šicí stroj, žehlička, váhy, mlýnky, dečky, oblečení, obuv....
- Veškeré předměty, které mohou klientům připomenout jejich minulost.
- Nápoje, které jim nabídneme.

Procesuální kritéria:

- Personál tuto aktivitu provádí, asistuje při ní, sleduje a zaznamenává její průběh. Tato aktivita se provádí dle potřeby.

Pracujeme buď individuálně na pokoji, nebo na místě, které je klientovi příjemné, kde se cítí dobře a kde nebude nikým rušen. Využíváme

k těmto účelům i tzv. reminiscenční koutek, který se nachází v přízemí našeho domova. Na začátku rozhovoru ukážeme klientovy některé z připravených materiálů (fotky, obrázky, novinové články, různé staré předměty) a necháme ho vyprávět o tom, co se mu vybaví při pohledu na ně. Při rozhovoru projevujeme empatii, chováme se klidně, nasloucháme, necháme klienta hovořit o tématu, které mu vyhovuje. Projevujeme zájem a klademe otázky, které dané téma rozvíjí a klienta podněcují k dalším úvahám a dalšímu vyprávění. Klient by nám měl důvěřovat, proto se na rozhovor maximálně soustředíme a pozorně nasloucháme tomu, co říká. Během rozhovoru používáme připravené materiály (fotky, obrázky, novinové články, různé staré předměty), čímž klienta ještě více podněcujeme k vybavování si různých asociací vážících se k nim, klient se ještě více rozovídá a hlouběji zavzpomíná.

Pracujeme-li se skupinou, navrhne místo konání, které je klidné a klientům příjemné. Nejprve se navzájem všichni představíme a seznámíme. Nabídneme zúčastněným nápoje (káva, čaj, šťáva). Zpočátku hovoříme obecně a postupně za pomoci připravených materiálů (fotky, obrázky, novinové články, různé staré předměty) směřujeme hovor k tématu, které bude klienty podněcovat k vyprávění jejich životních zkušeností a vzpomínek. Klienti mezi sebou postupně získají důvěru a začnou se dělit o jejich životní zkušenosti a prožitky. Účastníci si mohou donesené materiály pečlivě prohlédnout a „osahat“. Snažíme se jejich vzpomínky a prožitky rozebrat do hloubky. Je důležité dávat prostor všem a skupinu řídit, aby nedocházelo k situacím, kdy bude celou dobu hovořit pouze jeden člověk. Nikoho však do hovoru nenutíme a ponecháme všem dostatek času na jejich adaptaci ve skupině. Někteří klienti se rozhovoří třeba až po několikátém setkání.

Vedoucí pracovník projevuje empatii, využívá donesených materiálů, chová se klidně, naslouchá, nechává klienty hovořit o tématech, která jim vyhovují. Dále projevuje zájem a klade otázky, které dané téma rozvíjí a klienta podněcují k dalším úvahám a dalšímu vyprávění. Klienti by mu měli důvěřovat, proto se na rozhovor maximálně soustředí a pozorně naslouchá tomu, co říkají. Především však celou skupinu a její diskusi citlivým způsobem vede a řídí. Vzhledem k tomu, že některá témata mohou být pro některé klienty až příliš osobní a mohly by u nich vyvolat nepříjemné pocity a s tím spojená i možná psychická traumata, tak klient vždy hovoří pouze o tom, o čem sám chce a pouze do té doby,

dokud sám chce. Účastníci si mohou materiály a předměty, které jim připomínají minulé časy sami přinést a podělit se o ně s ostatními.

Po skončení aktivity se s klienty rozloučíme, poděkujeme za účast, oceníme interpretaci jejich vzpomínek, navrhneme příští téma a dopomůže imobilním klientům s dopravou na pokoj. Následně uklidíme místo, kde jsme reminiscenci prováděli.

Rizika:

- U klienta může nastat nevolnost, kolaps či mdloba.
- Dále se mohou polít horkou kávou či čajem.
- Může dojít k rozrušení při bolestných vzpomínkách a citlivých tématech nebo k hádce mezi účastníky.

Opatření:

- Před začátkem i po skončení vyvětráme místnost (toto je možno provést v průběhu – dle potřeby).
- Pokud dojde ke kolapsu, či k omdlení klienta uložíme ho do vodorovné polohy, zvedneme mu dolní končetiny do výšky a přiložíme mokré obklad.
- Posléze mu podáme tekutiny.
- Případné mimořádné události nahlásí zdravotnímu personálu na daném patře, aby mohli být zaneseny do klientovy dokumentace.
- Dále zajistíme ošetření klienta zdravotním personálem.
- Kávu a čaj podáváme mírně vychladlé, aby nedošlo k opaření.
- Nenutíme klienty mluvit o pro ně choulostivých zážitcích, pokud si to sami nepřejí.
- V případě hádky vysvětlíme klientům, že své názory si mohou vyříkat někde jinde, neboť my ostatní jsme zde z jiných důvodů, pokusíme se citlivým způsobem o uklidnění situace.
- Je důležité se v těchto situacích chovat profesionálně a nenechat se vyprovokovat.

Kritéria:

- Klient zde prožívá plnohodnotné chvíle dle svého rozhodnutí, navazuje prostřednictvím skupinové práce nové sociální vazby s jinými účastníky.
- Rozvíjí a procvičují se zde klientovy kognitivní schopnosti.